

**ADRODDIAD ADOLYGIAD BLYNYDDOL
CYNLLUN STRATEGOL CYMRAEG MEWN ADDYSG**

RHAGFYR 2020

CYNLLUN CRYNO CYFFREDINOL

Yn ystod 2020 bu cryn waith partneriaeth, atebion arloesol a chreadigol er mwyn cefnogi darpariaeth Gymraeg a chefnogi gofal plant i blant gweithwyr allweddol a phlant a phobl ifanc sy'n agored i niwed yn ystod yr ymateb i bandemig y Coronafeirws, ac rydym yn asesu ein cynnydd fel GWYRDD

Canlyniad 1: Mwy o blant saith oed yn cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg

DATA BLYNYDDOL ALLWEDDOL

Y nifer o blant mewn lleoedd Dechrau'n Deg cyfrwng Cymraeg y gofynnwyd amdanynt rhwng Ionawr a Mawrth 2020 yw 16 (13.11%), sef gostyngiad canrannol bach o'i gymharu â 26 (13.26%) Ebrill i Awst 2019 [heriad data o ran y cyfnod Ebrill i Awst 2020 oherwydd effaith Covid]

Y nifer o blant mewn lleoedd Cynnig Gofal Plant cyfrwng Cymraeg neu ddwyieithog ym Medi 2020 yw 165 o 528 (31.25%), sy'n ostyngiad o'i gymharu â 248 o 672 (36.90%) ar gyfer Medi 2019.

Y nifer o blant mewn Meithrinfa Cyfrwng Cymraeg (N2) ym Medi 2020 yw 344 (18.78%), sef cynnydd canrannol bach o'i gymharu â 362 (18.66%) ym Medi 2019.

Y nifer o blant mewn dosbarth derbyn cyfrwng Cymraeg ym Medi 2020 yw 369 (18.42%), sef gostyngiad canrannol bach o'i gymharu â 383 (18.52%) ym Medi 2019.

Y nifer o blant mewn ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg ym Medi 2019 yw 2888 (17.62%), sef cynnydd canrannol bach o'i gymharu â 2918 (17.55%) ym Medi 2019.

GWEITHGAREDDAU WEDI'U CYNLLUNIO

Mae'r Tîm Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif yn parhau i gynyddu'r cyllid sydd ar gael i gynyddu'r lleoedd sydd ar gael yn y ddarpariaeth ysgolion cyfrwng Cymraeg, er mwyn bodloni dewis a thueddiadau rhieni mewn data genedigaethau byw.

Mae tîm y Blynyddoedd Cynnar yn parhau i weithio gyda Menter Iaith Caerffili a Mudiad Meithrin yn ogystal â'r sector gofal plant i sicrhau bod digon o lleoedd gofal plant cyfrwng Cymraeg ar gael wrth i'r galw gael ei ysgogi.

CYNNYDD / DIWEDDARIAD / PWYSAU

Diweddariad Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif:

Mae 5 prosiect wedi'u nodi'n benodol yng Ngrant Cyfalaf Cyfrwng Cymraeg Llywodraeth Cymru. Mae'r Ymgynghoriaeth Adeiladu wedi nodi y bu oedi i un o'r prosiectau hynny hyd yma oherwydd "argaeledd deunyddiau oherwydd bod gweithgynhyrchwyr wedi cau yn ystod y cyfyngiadau cloi."

Nodwyd gwaith ychwanegol hefyd ar safleoedd Cyfrwng Cymraeg drwy'r Rhaglen Cynnal a Chadw Cyfalaf Addysg ac maent yn cael eu datblygu. Mae yna gyswllt agos â'r ysgolion i alluogi mynediad ar amseroedd sy'n gyfleus i'r ddwy ochr oherwydd cyfyngiadau Covid ar lawer o safleoedd ysgolion.

Mae'r Rhaglen Band B Ysgolion a Cholegau'r 21^{ain} Ganrif yng Nghaerffili wrthi'n datblygu ei chynlluniau Cam 1 drwy'r prosesau statudol a amlinellir yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion 2018. Mae Ysgol Gymraeg Cwm Gwyddon wedi'i nodi fel un o'r cynlluniau blaenoriaeth ac yn ddiweddar mae wedi cael cymeradwyaeth gan y Cabinet i symud ymlaen i ymgynghoriad statudol ffurfiol drwy gyhoeddi Hysbysiad Statudol, sydd i'w gyhoeddi ar yr 11^{eg} Ionawr 2021.

Diweddariadau Blynyddoedd Cynnar a phartneriaid:

Yn ystod 2020 mae tîm y Blynyddoedd Cynnar wedi gweithio gyda phartneriaid i ddatblygu lleoedd gofal plant cyfrwng Cymraeg ledled y fwrdeistref, gan gynnwys cynyddu'r rhai sy'n cynnig darpariaeth wedi'i hariannu drwy gynlluniau Dechrau'n Deg, Cynnig Gofal Plant a Lleoedd a Gynorthwyr. Er bod llawer o leoliadau gofal plant yn darparu lleoedd cyfrwng Cymraeg, mae'r nifer sy'n manteisio ar ddarpariaeth a ariennir wedi gostwng ychydig sydd, yn ein barn ni, yn rhannol oherwydd effaith Covid ac effaith cymysgu swigod mewn gwahanol ddarpariaethau rhan-amser, yn ogystal ag effaith ar batrymau gwaith teuluoedd.

Yn ystod mis Mawrth i fis Mehefin 2020 caeodd llawer o leoliadau cyfrwng Cymraeg ac ni wnaeth mwyafrif ailagor tan fis Medi 2020. Parhaodd gwaddol y ddarpariaeth a ariannwyd o Ddechrau'n Deg, Cynnig Gofal Plant ac Addysg Blynyddoedd Cynnar i sicrhau bod lleoliadau'n parhau'n hyfyw i ailagor ym mis Medi, unwaith i effaith Covid lleihau. Fodd bynnag, cafodd grwpiau Menter Iaith Caerffili eu heffeithio'n fwy difrifol gyda chymysgu swigod oherwydd yr amrywiaeth o grwpiau oedran y darperir ar eu cyfer yn y ddarpariaeth ôl-ysgol a gwyliau, a oedd yn peri mwy o risg bosibl. O'r herwydd, mae'r grwpiau hynny wedi aros ar gau ac yn cael eu hadolygu ym mis Ionawr.

Mae Menter Iaith Caerffili yn parhau i gefnogi a datblygu ein darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg bresennol:

- 1 Clwb Brecwast
- 5 Clwb Gwyliau
- 6 Clwb Meithrin (cofleidiol)
- 6 Clwb Carco

Yn ystod Mawrth-Awst 2020, caewyd ein holl ddarpariaeth Menter Iaith Caerffili oherwydd COVID-19. O ganlyniad, gosodwyd dros 60 aelod o staff ar y Cynllun Cadw Swyddi. Ym mis Medi 2020, roedd ein darpariaeth cofleidiol wedi bod yn gwbl weithredol, gyda chau ysbeidiol oherwydd achosion COVID-19. Mae Menter Iaith Caerffili wedi gallu dychwelyd y rhan fwyaf o'i gweithlu gofal plant ond ni fu'n bosibl ailagor y ddarpariaeth ôl-ysgol, gwyliau na brecwast. Ar ôl ymgynghori â Phenaethiaid ysgolion, lle mae'r rhan fwyaf o'r darpariaethau wedi'u lleoli, penderfynwyd na fyddai'r darpariaethau hyn yn ailagor oherwydd effaith bosibl achosion COVID-19 yn y lleoliadau hyn, ar yr ysgolion perthnasol. Mae nifer o weithwyr gofal plant yn parhau i fod ar y

Cynllun Cadw Swyddi a bydd ailagor y darpariaethau hyn yn cael ei adolygu ym mis Ionawr 2021. Mae COVID-19 wedi cael effaith sylweddol ar y gwasanaeth a Menter Iaith Caerffili yn gyffredinol, yn enwedig cynaliadwyedd y gwasanaeth.

Mae Swyddogion Mudiad Meithrin wedi gweithio yn ardal Bedwas/Trethomas i ddatblygu Cylch Meithrin a Ti a Fi. Agorodd y Ti a Fi yn gyntaf er bod Covid wedi effeithio arno ers hynny a chafodd y Cylch ei effeithio a'i ohirio, gyda'r cofrestru heb ei gyflawni eto, er ei fod yn anelu at agor yn y flwyddyn newydd. Mae Mudiad Meithrin wedi parhau i gefnogi ei aelodau drwy gydol y pandemig.

Canlyniad 2: Mwy o ddisgyblion yn parhau i wella eu sgiliau iaith wrth drosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd

DATA BLYNYDDOL ALLWEDDOL

Mae set ddata CYBLD 2020 yn dangos cyfradd bontio o 99.8% o'r Ysgol Gynradd cyfrwng Cymraeg i'r ysgol uwchradd cyfrwng Cymraeg sydd wedi aros yn gyson dros y blynyddoedd diwethaf.

Dadansoddiad disgrifiadol o set ddata Mudiad Meithrin a gyflenwyd gan eu haelodau at ddibenion hygyrchedd:

Dyma ddata'r lleoliadau sy'n aelod ar gyfer y Mudiad Meithrin ar gyfer y cyfnod 2015-16 i 2019-20. Dydy'r data ddim yn adlewyrchu'r lleoliadau sydd wedi newid eu statws neu sydd wedi penderfynu peidio â dod yn aelod, neu barhau â'u haelodaeth, gyda'r Mudiad Meithrin.

- Bu gostyngiad yn nifer y Cylchoedd Meithrin cofrestredig o 15 lleoliad i 12 lleoliad
- Arhosodd nifer y sesiynau dyddiol a gynigiwyd yn weddol sefydlog 18-20 tan 2019-20 pan ostyngodd i 16
- Mae nifer y plant sy'n mynychu Cylch Meithrin wedi gostwng o 591 yn 2016-17 i 337 yn 2019-20
- Mae nifer y plant o gartrefi Cymraeg eu hiaith yn parhau i fod yn isel er y bu cynnydd i 4.2%
- Daw mwyafrif y plant o gartrefi Saesneg eu hiaith (84%) gyda'r gweddill yn dod o gartrefi iaith gymysg (11.6%)
- Roedd y gyfradd drosglwyddo yn cynyddu o 72.3% yn 2015-16 i 83.5% yn 2018-19. Fodd bynnag, gostyngodd y gyfradd hon yn 2019-20 i 74.9%.

Yn ystod 2019-20 bu newidiadau yn y Cylchoedd Meithrin, a allai fod wedi cyfrannu at y data newidiol uchod:

- Caeodd lleoliad Aberbargod 123, yng nghanol tref Aberbargod, ar 16/10/2019.
- Mae lleoliad Coed Duon, sydd wedi'i leoli ar safle Ysgol Gyfun Coed Duon, wedi'i gofrestru ar gyfer 19 o blant. Roedd 12 o blant yn mynychu ar 31/08/19, gyda 2 ohonyn nhw yn blant Dechrau'n deg. Mae gan y lleoliad cyfradd trosglwyddo o 66.7% i ysgolion cyfrwng Cymraeg.
- Mae lleoliad Cwm Derwen, sydd wedi'i leoli ar safle Ysgol Cwm Derwen, wedi'i gofrestru ar gyfer 16 o blant. Roedd 11 o blant yn mynychu ar 31/08/19, gydag 1 yn blentyn Dechrau'n Deg ac mae ganddo gyfradd trosglwyddo o 100%.
- Mae lleoliad Cwm Gwyddon, sydd wedi'i leoli yn Ysgol Cwm Gwyddon, wedi'i gofrestru ar gyfer 19 o blant ym mhob sesiwn. Mae'n cynnal 2 sesiwn y dydd ac roedd 28 o blant yn mynychu ar 31/08/19, a dim ohonyn nhw'n blant Dechrau'n Deg. Mae ganddyn nhw gyfradd trosglwyddo o 80%.
- Daeth lleoliad Dewi Sant yn ddwyieithog, a bellach ddim yn aelod o'r Mudiad Meithrin. Maen nhw'n parhau i ddarparu 24 o leoedd ac yn cynnwys nifer fawr o blant Dechrau'n Deg.

- Mae lleoliad Ifor Bach, sydd wedi'i leoli ar Ysgol Ifor Bach, wedi'i gofrestru ar gyfer 19 o blant ym mhob sesiwn. Mae'n cynnal 2 sesiwn y dydd, ac roedd 29 o blant yn mynychu ar 31/08/19. Roedd 9 o blant Dechrau'n deg yn mynychu, a allai gyfrannu at gyfradd drosglwyddo is o 55.56%.
- Mae lleoliad Nelson, sydd wedi'i leoli yng nghanol pentref Nelson, wedi'i gofrestru ar gyfer 23 o blant, ac roedd 23 o blant yn mynychu ar 31/08/19, gyda 2 ohonyn nhw yn blant Dechrau'n Deg. Mae ganddyn nhw gyfradd drosglwyddo dda o 94.44%.
- Mae lleoliad Penpedairheol wedi'i leoli yn y ganolfan gymunedol yng nghanol y pentref ac mae wedi'i gofrestru ar gyfer 24 o blant. Ar 31.08.19 roedd 18 o blant yn mynychu ond mae ganddyn nhw gyfradd drosglwyddo wael o 28.57%.
- Mae lleoliad Rhymni (Meithrin Mwy) wedi'i leoli yn Ysgol y Lawnt ac yn cynnig 28 lle cofrestredig ar gyfer darpariaeth cofleidiol o blant meithrin felly nid yw'r gyfradd drosglwyddo yn berthnasol. Roedd niferoedd isel o 5 yn 31.08.19, ond lleoliad newydd ydyw sy'n cynyddu'i niferoedd dros amser.
- Mae lleoliad Rhymni yn y ganolfan gymunedol yng nghanol pentref Rhymni wedi'i gofrestru ar gyfer 16 o blant ac yn gweithredu 2 sesiwn y dydd. Roedd 32 o blant yn mynychu, a 26 ohonyn nhw yn blant Dechrau'n Deg a chyfradd drosglwyddo dda o 86.21%.
- Mae lleoliad Tedi Twt yn Ysgol Gynradd Gilfach Fargod, ac mae wedi cofrestru ar gyfer 18 o blant ac yn gweithredu 2 sesiwn y dydd. Roedd 24 o blant yn mynychu ar 31.08.19, ac 17 ohonyn nhw yn blant Dechrau'n Deg. Mae ganddyn nhw gyfradd drosglwyddo dda o 90%.
- Mae lleoliad Tonyfelin yng nghanol tref Caerffili, yn yr eglwys, ac mae wedi'i gofrestru ar gyfer 40 o blant. Ar 31/08/19 roedd 25 o blant yn mynychu ac roedd y gyfradd drosglwyddo yn dda, sef 95.65 i addysg cyfrwng Cymraeg.
- Mae lleoliad Yr Enfys wedi'i leoli yn y ganolfan sydd cyferbyn ag Ysgol Bro Allta ac mae wedi'i gofrestru ar gyfer 20 o blant. Roedd 18 o blant yn mynychu ar 31/08/19 ac roedd 3 ohonyn nhw yn blant Dechrau'n Deg. Mae ganddyn nhw gyfradd drosglwyddo o 100%.

GWEITHGAREDDAU WEDI'U CYNLLUNIO

Mae Ysgolion Cynradd yn parhau i weithio'n agos gydag Ysgol Gyfun Cwm Rhymni i gefnogi pontio cadarnhaol i bob disgybl a rhiant

Mae Menter Iaith Caerffili, yr Urdd ac Ysgolion yn parhau i weithio mewn partneriaeth i gefnogi dysgwyr ar draws y fwrdeistref i wella cyfleoedd datblygu'r Gymraeg yn y gymuned.

CYNNYDD / DIWEDDARIAD / PWYSAU

Cymorth pontio Ysgol Gyfun Cwm Rhymni yn ystod haf 2020:

Roedd campws Gelli Haf yn ganolfan gofal plant allweddol i blant gweithwyr allweddol rhwng mis Mawrth a mis Mehefin 2020, a newidiodd i ystodau oedran cymysg 3 blynedd a hŷn. Roedd hyn yn galluogi rhai disgyblion i brofi'r safle a'r timau staff ehangach o bob rhan o'r clwstwr, cyn mynychu'r ysgol yn y mis Medi.

Parhaodd darpariaeth a chyfarfodydd pontio rheolaidd drwy gydol Cyfnod Clo'r Haf er mwyn newid trefniadau pontio, a darparwyd tasgau pontio ar-lein i'r plant nad oeddent, yn anffodus, yn gallu mynychu safleoedd yr ysgol. Trefnodd yr ysgol fideos rheolaidd i blant blwyddyn 6 er mwyn iddynt ymgysgu â'u hysgol newydd.

Darparodd yr ysgol amrywiaeth eang o drefniadau pontio ar-lein i blant sy'n symud rhwng gwahanol gyfnodau allweddol h.y. fideos ar-lein gan gynnwys nifer helaeth o staff a phersonél allweddol sy'n ymwneud â chynllunio'r trefniadau penodol. Roedd gwybodaeth reolaidd hefyd drwy negeseuon e-bost i ddisgyblion a rhieni.

Mae'r ymrwymiad parhaus hwn i gefnogi trosglwyddo disgyblion o Ysgol Gynradd cyfrwng Cymraeg i Ysgol Uwchradd cyfrwng Cymraeg wedi galluogi'r gyfradd bontio i aros yn uchel ar bron i 100% bob blwyddyn.

Menter Iaith Caerffili:

Nod Menter Iaith Caerffili yw cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg o fewn y gymuned yng Nghaerffili ar gyfer pob oedran, a'i gwneud yn iaith sy'n rhan o wead cymdeithasol y sir drwy alluogi pobl i fyw a gweithio yn Gymraeg.

Mae'r Mentrau Iaith yn sefydliadau deinamig, gwirfoddol, cymunedol sy'n hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg ledled Cymru. Mae Menter Iaith Caerffili yn gweithio ar draws cymunedau Caerffili i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg o bob oed, drwy drefnu digwyddiadau cymdeithasol, gweithio mewn partneriaeth â busnesau a sefydliadau lleol i wneud y Gymraeg yn fwy hygyrch i bawb yn y sir, gan ddarparu gofal plant cyfrwng Cymraeg, cyfleoedd chwarae cyfrwng Cymraeg, darpariaeth ieuenctid, dosbarthiadau Addysg oedolion, gweithgareddau gwyliau i blant a phobl ifanc, cymorth iaith Gymraeg i ddarparwyr gofal plant, ymgynghori a hyfforddi.

Mae Menter Iaith Caerffili yn darparu rhaglen amrywiol o gyfleoedd a gwasanaethau ar gyfer amrywiaeth o oedrannau, gan gynnwys y canlynol:

- Amrywiaeth o ddigwyddiadau cymdeithasol, gweithdai, hyfforddiant a gweithgareddau i blant a phobl ifanc gyda phartneriaid lleol, yn dibynnu ar adnoddau a chyllid digonol a'r cyfleoedd amrywiol sy'n codi yn ystod cyfnod y cynllun.
- Parhau i gynnal asesiad o anghenion gyda phlant, pobl ifanc a'u teuluoedd i fapio cyfleoedd Cymraeg gymdeithasol bresennol yn y sir, a chreu strategaeth ar y cyd â phartneriaid lleol i geisio ymateb i fylchau a pharhau i ysgogi darpariaeth gymdeithasol. Cydlynu'r strategaeth hon drwy Fforwm y Gymraeg a fforymau lleol perthnasol eraill ac fel rhan o Strategaeth 5 mlynedd Bwrdeistref Caerffili i hyrwyddo'r Gymraeg ar draws y fwrdeistref.
- Ymateb i ymgynghoriadau lleol a chenedlaethol ar faterion sy'n ymwneud â'n gwaith fel Menter Iaith leol yng Nghaerffili, sy'n effeithio'n uniongyrchol ac yn anuniongyrchol ar y defnydd o'r Gymraeg yn y gymuned.
- Rhoi cefnogaeth ac arweiniad i unrhyw un sy'n dymuno darganfod mwy am y Gymraeg a sut i gael mynediad i'r iaith yng Nghaerffili.

Y Siarter Iaith Gymraeg

Yn ystod 2019-20, mae staff Menter Iaith Caerffili wedi parhau i gefnogi'r 11 ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg yn eu hymrwymiad i'r Siarter Iaith sy'n ceisio cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg ymhlith disgyblion yn ystod y diwrnod ysgol ond hefyd o fewn y gymuned. Yn ogystal â chefnogi ysgolion gyda phrosiectau o fewn yr ysgol, mae Menter Iaith Caerffili wedi bod yn ymgysylltu ag ysgolion a theuluoedd er mwyn hyrwyddo'r cyfleoedd o fewn y gymuned i ddefnyddio'r Gymraeg, yn ogystal ag ymateb i anghenion penodol mewn ysgolion unigol.

Un prosiect allweddol sydd wedi cefnogi'r Siarter Iaith yn ystod y flwyddyn fu ein clybiau gemau fideo a'n gweithdai mewn ysgolion cynradd, Ysgol Gyfun Cwm Rhymni, ac yn ystod y gwyliau o fewn cymunedau lleol. Mae'r prosiect hwn wedi ymateb i ddi-ddordeb plant a phobl ifanc ac wedi darparu llwyfan ar-lein cyfrwng Cymraeg i gysylltu â phlant a phobl ifanc eraill sy'n siarad Cymraeg ar draws y fwrdeistref. Mae'r gwaith hwn hefyd yn ymateb i'r diffyg cynnwys

digidol cyfrwng Cymraeg i blant a phobl ifanc ac yn annog datblygiad rhwydweithiau digidol, cyfrwng Cymraeg lleol ac yn datblygu sgiliau digidol ymhlith pobl ifanc Cymraeg eu hiaith.

Ar gyfer ysgolion Uwchradd mae Swyddog Ieuenctid Cymraeg yn gweithio yn yr ardal sydd wedi'i leoli yn Ysgol Gyfun Cwm Rhymni, a ariennir ar y cyd drwy'r Urdd, Menter Iaith Caerffili a CBS Caerffili. Maent yn cefnogi'r clybiau wythnosol yn Ysgol Gyfun Cwm Rhymni yn ogystal â digwyddiadau chwaraeon ar draws ysgolion cyfrwng Cymraeg a Saesneg. Ynghyd ag Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd a theithiau preswyl, bu triapiau dramor gyda disgyblion Ysgol Gyfun Cwm Rhymni i Disneyland Paris a Sbaen, a Fforwm Ieuenctid Cymraeg. Mae amrywiaeth o deithiau dydd wedi'u cynllunio ar draws ysgolion cyfrwng Cymraeg a Saesneg yn ogystal â chyfleoedd gwirfoddoli ac achrediad i gefnogi pobl ifanc i ddefnyddio ac ymarfer eu Cymraeg y tu allan i'r ystafell ddosbarth. Yn ogystal, mae'r Swyddog Ieuenctid yn cefnogi clwb wythnosol yn Yr Awyrendy, Aberbargod a gwaith ymgynghori.

Mae Menter Iaith Caerffili yn darparu amrywiaeth o gyfleoedd i blant a phobl ifanc ddefnyddio'r Gymraeg y tu allan i'r ysgol o fewn nifer o weithdai a chlybiau yn ystod y tymor a gwyliau ysgol. Mae'r ddarpariaeth hon yn cynnwys y cyfleoedd canlynol a ddarperir gan y Fenter Iaith:

- Sgwad Sgwennu Bob Tymor
- Gweithdai celf a chrefft, coginio yn ystod pob gwyliau ysgol
- Ffiifest – gŵyl flynyddol yng Nghastell Caerffili sy'n dathlu'r iaith Gymraeg a threftadaeth leol. Mynychodd dros 5000 o bobl y digwyddiad yn 2019.
- Sesiynau Miri Meithrin yn ystod holl wyliau'r ysgol – sesiynau chwarae gydag amrywiaeth o weithgareddau a stondinau gwybodaeth i rieni a phlant.
- Gweithgareddau awyr agored o fewn parciau lleol
- Clybiau digidol wythnosol i blant a phobl ifanc
- Clwb digidol misol i bobl ifanc
- Clwb Dawns Di-ri Wythnosol

Ers mis Ebrill 2020, mae darpariaeth Menter Iaith Caerffili wedi trosglwyddo i lwyfannau digidol ac wedi parhau i ddarparu cyfleoedd gwerthfawr i blant, pobl ifanc a'u teuluoedd ddefnyddio'r Gymraeg, ymgysylltu â siaradwyr Cymraeg a dysgwyr eraill yn lleol. Darparwyd hyn oll drwy Facebook a Zoom ac mae wedi cynnwys amrywiaeth o sesiynau gweithgareddau ar gyfer plant, pobl ifanc a'u teuluoedd.

Mae'r ddarpariaeth hon a'r gwaith partneriaeth yn parhau ac mae'r rhaglen yn parhau i ddatblygu. Fodd bynnag, mae'r cyllid ar gyfer y cyfleoedd hyn yn gyfyngedig ac mae'n dibynnu ar Fenter Iaith Caerffili yn sicrhau ffynonellau ariannu. Bydd Menter Iaith Caerffili yn parhau i chwilio am ffynonellau ariannu pellach i gynnal y ddarpariaeth.

Pontio o leoliadau gofal plant i feithrinfa ysgol:

Yn ogystal â'r 12 Cylch Meithrin uchod sy'n aelodau o'r Mudiad Meithrin, mae lleoliadau gofal plant cyfrwng Cymraeg a dwyieithog eraill:

- 1 Lleoliad gofal plant cofrestredig Dechrau'n Deg sy'n rhedeg gerllaw YGG Caerffili
- Mae gwarchodwr plant cyfrwng Cymraeg yn ardal Bargod wrthi'n cofrestru
- 1 lleoliad gofal plant dwyieithog cyn ysgol wedi'i gofrestru yn ardal basn Caerffili
- 1 feithrinfa ddydd ddwyieithog yn ardal Pengam
- 17 lleoliad sesiynol Menter Iaith
- Daeth Dewi Sant yn lleoliad dwyieithog yn ystod 2019/20 ac nid yw bellach yn aelod o Fudiad Meithrin

Ni choladir y niferoedd ar gyfer pontio o'r lleoliadau a restrir gan nad ydynt yn aelodau o'r Mudiad Meithrin

Mae angen gwneud mwy o waith i archwilio'r rhesymau dros gyfraddau pontio is yn rhai o'r Cylchoedd Meithrin. Mae rhai wedi'u lleoli yn yr ysgol cyfrwng Cymraeg ond yn dewis symud i ddarpariaeth cyfrwng Saesneg. Mae gan rai lleoliadau niferoedd Dechrau'n Deg uchel a all gysylltu ag agosrwydd y feithrinfa ysgol, ond efallai y bydd gan eraill sydd heb leoedd 2 flwydd oed a ariennir gyfraddau pontio gwael hefyd. Mae datblygu darpariaeth o dan y grant cyfalaf gofal plant cyfrwng Cymraeg wedi galluogi i leoliadau gofal plant cyfrwng Cymraeg gael eu datblygu ymhellach ar safleoedd ysgolion neu'n agosach a hynny. Mae hyn yn cynnwys y posibilrwydd o symud Cylch Meithrin Coed Duon yn nes at Ysgol Gymraeg Trelyn a fyddai'n cefnogi gwelliant mewn cyfraddau pontio.

Mae angen gwaith pellach ar y maes hwn i ddeall pam y gall rhieni ddewis gofal plant cyfrwng Cymraeg gyda chyllid neu hebdo, ac yna peidio â phontio i feithrinfa ysgol cyfrwng Cymraeg.

Canlyniad 3: Mwy o fyfyrwyr 14-16 oed yn astudio ar gyfer cymwysterau drwy gyfrwng y Gymraeg

DATA BLYNYDDOL ALLWEDDOL

Roedd 291 (14.9%) disgybl 14-16 oed yn astudio cymwysterau cyfrwng Cymraeg yn 2019/20 yn ôl ffurflen CYBLD, sy'n gynnydd o 12.9% yn 2018/19

Bu gostyngiad o ddysgwyr yn ennill unedau Gofal Cwsmeriaid cyfrwng Cymraeg o 628 yn 2018-19 i 542 yn 2019-20, oherwydd cau'n sydyn yn gynnar oherwydd COVID.

GWEITHGAREDDAU WEDI'U CYNLLUNIO

Bydd Ysgol Gyfun Cwm Rhymini yn parhau i weithio ar draws y ddau safle ac mewn partneriaeth â Choleg y Cymoedd a Phartneriaeth 6, i ddatblygu cynnig eang i fyfyrwyr drwy gyfrwng y Gymraeg.

CYNNYDD / DIWEDDARIAD / PWYSAU

Diweddariad Ysgol Gyfun Cwm Rhymini:

Drwy gydol cyfnod y Cyfyngiadau Cloi ym mis Mawrth 2020 addasodd YGCRh er mwyn darparu gwersi i bob disgybl drwy amrywiaeth o wahanol ffurfiau h.y. ffrydio gwersi, darparu fideos a thasgau wedi'u recordio o flaen llaw a'u lanlwytho i blatfform Google Classroom. Roedd yr ysgol hefyd yn sicrhau bod y ddarpariaeth yn parhau gyda'n disgyblion mwy agored i niwed, drwy gysylltiad rheolaidd â'n tîm Lles. Wrth gwrs, roedd popeth yn cael ei wneud drwy'r Gymraeg. Roedd yr ysgol yn cyfathrebu'n rheolaidd â disgyblion drwy lu o sianeli gwahanol, a hefyd y rhieni drwy fideos rheolaidd, negeseuon e-bost, negeseuon Twitter, cyfathrebu ParentMail, ac ati. Roedd digonedd o'r rhain o'r adrannau addysgu, yr adrannau Lles ac Uwch Arweinwyr yr ysgol. Roedd y sianeli cyfathrebu hyn ar waith ochr yn ochr ag amserlen ddyddiol o wersi a ddarparwyd i'r plant drwy gydol cyfnod y Cyfyngiadau Cloi.

Ers dychwelyd i'r ysgol ym mis Medi mae'r ysgol wedi mireinio'r ddarpariaeth a gynigir i blant ac wedi buddsoddi'n ariannol mewn technoleg ddigidol er mwyn gwella ac ehangu'r ddarpariaeth uchod, yn enwedig ar gyfer y grwpiau cynyddol o ddsbarthiadau a disgyblion sydd wedi bod yn hunan-ynysu oherwydd y feirws.

Diweddariad Coleg y Cymoedd:

Yn 2019-20, darparwyd unedau Iaith ar Waith (Gofal Cwsmeriaid Cyfrwng Cymraeg) mewn cyrsiau Gofal Plant, Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Arlwy, Busnes, Teithio a Thwristiaeth, y Diwydiannau Creadigol, Peirianeg, Adeiladu, Trin Gwallt, Harddwch, Gwasanaethau Cyhoeddus a Chwaraeon. Er iddynt gau'n gynnar oherwydd COVID, enillodd 542 o ddysgwyr gymhwyster uned achrededig CBAC ar Lefel Mynediad 3, Lefel 1 neu Lefel 2 yn y cyrsiau hyn. Mae'r ddarpariaeth wedi'i threfnu ar gyfer y cyrsiau Peirianeg Fodur uchod yn 2020-21.

Canlyniad 4: Mwy o fyfyrwyr 16-19 oed yn astudio pynciau drwy gyfrwng y Gymraeg mewn ysgolion, colegau a dysgu'n seiliedig ar waith

DATA BLYNYDDOL ALLWEDDOL

Roedd 79 (24.6%) disgybl 16-19 oed yn astudio cymwysterau cyfrwng Cymraeg yn 2019/20 sy'n gynnydd o'r 22.6% yn 2018/19

GWEITHGAREDDAU WEDI'U CYNLLUNIO

Bydd Ysgol Gyfun Cwm Rhymni yn parhau i weithio ar draws y ddau safle ac mewn partneriaeth â Choleg y Cymoedd a Phartneriaeth 6, i ddatblygu cynnig eang i fyfyrwyr drwy gyfrwng y Gymraeg.

CYNNYDD / DIWEDDARIAD / PWYSAU

Diweddariad Ysgol Gyfun Cwm Rhymni:

Drwy gydol cyfnod y Cyfyngiadau Cloi ym mis Mawrth 2020 addasodd YGCRh er mwyn darparu gwersi i bob disgybl drwy amrywiaeth o wahanol ffurfiau h.y. ffrydio gwersi, darparu fideos a thasgau wedi'u recordio o flaen llaw a'u lanlwytho i blatfform Google Classroom. Roedd yr ysgol hefyd yn sicrhau bod y ddarpariaeth yn parhau gyda'n disgyblion mwy agored i niwed, drwy gysylltiad rheolaidd â'n tîm Lles. Wrth gwrs, roedd popeth yn cael ei wneud drwy'r Gymraeg. Roedd yr ysgol yn cyfathrebu'n rheolaidd â disgyblion drwy lu o sianeli gwahanol, a hefyd y rhieni drwy fideos rheolaidd, negeseuon e-bost, negeseuon Twitter, cyfathrebu ParentMail, ac ati. Roedd digonedd o'r rhain o'r adrannau addysgu, yr adrannau Lles ac Uwch Arweinwyr yr ysgol. Roedd y sianeli cyfathrebu hyn ar waith ochr yn ochr ag amserlen ddyddiol o wersi a ddarparwyd i'r plant drwy gydol cyfnod y Cyfyngiadau Cloi.

Ers dychwelyd i'r ysgol ym mis Medi mae'r ysgol wedi mireinio'r ddarpariaeth a gynigir i blant ac wedi buddsoddi'n ariannol mewn technoleg ddigidol er mwyn gwella ac ehangu'r ddarpariaeth uchod, yn enwedig ar gyfer y grwpiau cynyddol o ddsbarthiadau a disgyblion sydd wedi bod yn hunan-ynysu oherwydd y feirws.

Mae Tîm Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Ymgynghori CBSC wedi bod yn gweithio gyda Gyrfa Cymru i gyflwyno sesiynau i fyfyrwyr ac Ysgol Gyfun Cwm Rhymni i bwysleisio pwysigrwydd sgiliau Cymraeg wrth chwilio am gyfleoedd addysg bellach/uwch neu gyflogaeth. Trefnwyd i'r sesiynau gael eu cyflwyno yn Ysgol Gyfun Cwm Rhymni ac Ysgol Martin Sant, fodd bynnag, maent wedi'u gohirio oherwydd y pandemig Covid-19 parhaus. Roedd y tîm hefyd yn mynd i fod yn rhan o'r Diwrnod Gyrfaoedd yn Ysgol Gyfun Cwm Rhymni. Mae cynlluniau ar y gweill y bydd y rhain yn mynd rhagddynt yn 2021 drwy sesiynau rhithwir.

Diweddariad Coleg y Cymoedd:

Yn 2019-20, darparwyd gwersi Bagloriaeth Cymru drwy gyfrwng y Gymraeg ar lefel UG ac A2 yn y Gandolfan Safon Uwch gan arwain at gymhwyster dwyieithog yn gyffredinol. Cynhaliwyd dosbarth ailsefyll TGAU Mathemateg cyfrwng Cymraeg hefyd yn 2019-20. Mae'r Coleg wedi hysbysebu'n ddiweddar am staff cyfrwng Cymraeg ym maes Gofal Plant, Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gwasanaethau Cyhoeddus a bydd yn prosesu ffurflenni cais ym mis Ionawr 2021. Cefnogir y gwaith datblygu hwn gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol.

Diweddariad Urdd Gobaith Cymru:

Mae Urdd Gobaith Cymru yn cynnig amrywiaeth o gyfleoedd i blant a phobl ifanc drwy gyfrwng y Gymraeg yn y gymuned a thu hwnt. Yn ystod 2019-2020, cymerodd nifer o blant a phobl ifanc o Gaerffili ran yn ein gweithgareddau, a oedd yn cynnwys twrnameintiau chwaraeon, fforwm ieuenctid, teithiau preswyl a chlybiau wythnosol. Ym mis Mawrth 2020, o ganlyniad i bandemig Covid-19, gohiriwyd ein holl weithgareddau cymunedol arfaethedig ar gyfer gweddill 2020. Fodd bynnag, hwyluswyd rhai sesiynau digidol cenedlaethol, a'r gobaith yw y gellir cyflwyno'r rhain ar lefel leol cyn bo hir i ategu gwaith cymunedol. Byddwn hefyd yn cynnig pecyn o weithgareddau i bob ysgol yn yr ardal y gellir eu teilwra i ysgolion unigol. Mae Urdd Gobaith Cymru yn parhau i weithio mewn partneriaeth â Menter Iaith Caerffili a Gwasanaeth Ieuenctid Caerffili ar y ddarpariaeth ieuenctid Gymraeg yn yr ardal. Mae'r gwaith hwn wedi parhau drwy gydol y pandemig, gyda'r Swyddog Ieuenctid yn gweithio ar brosiect arbennig gyda'r Gwasanaeth Ieuenctid.

Canlyniad 5: Mwy o fyfyrwyr â sgiliau uwch yn y Gymraeg

DATA BLYNYDDOL ALLWEDDOL

GWEITHGAREDDAU WEDI'U CYNLLUNIO

Bydd ysgolion yn gweithio gyda'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg i gyflwyno'r cwricwlwm newydd ar gyfer y Gymraeg, ac yn parhau ag arloesedd drwy ddarpariaeth dysgu ar-lein a ddatblygwyd mewn ymateb i bandemig Covid.

CYNNYDD / DIWEDDARIAD / PWYSAU

Diweddariad Ysgol Gyfun Cwm Rhymni:

Drwy gydol cyfnod y Cyfyngiadau Cloi ym mis Mawrth 2020 addasodd YGCRh er mwyn darparu gwersi i bob disgybl drwy amrywiaeth o wahanol ffurfiau h.y. ffrydio gwersi, darparu fideos a thasgau wedi'u recordio o flaen llaw a'u lanlwytho i blatfform Google Classroom. Roedd yr ysgol hefyd yn sicrhau bod y ddarpariaeth yn parhau gyda'n disgyblion mwy agored i niwed, drwy gysylltiad rheolaidd â'n tîm Lles. Wrth gwrs, roedd popeth yn cael ei wneud drwy'r Gymraeg. Roedd yr ysgol yn cyfathrebu'n rheolaidd â disgyblion drwy lu o sianeli gwahanol, a hefyd y rhieni drwy fideos rheolaidd, negeseuon e-bost, negeseuon Twitter, cyfathrebu ParentMail, ac ati. Roedd digonedd o'r rhain o'r adrannau addysgu, yr adrannau Lles ac Uwch Arweinwyr yr ysgol. Roedd y sianeli cyfathrebu hyn ar waith ochr yn ochr ag amserlen ddyddiol o wersi a ddarparwyd i'r plant drwy gydol cyfnod y Cyfyngiadau Cloi.

Ers dychwelyd i'r ysgol ym mis Medi mae'r ysgol wedi mireinio'r ddarpariaeth a gynigir i blant ac wedi buddsoddi'n ariannol mewn technoleg ddigidol er mwyn gwella ac ehangu'r ddarpariaeth uchod, yn enwedig ar gyfer y grwpiau cynyddol o ddsbarthiadau a disgyblion sydd wedi bod yn hunan-ynysu oherwydd y feirws.

Rhwng mis Mawrth a mis Mehefin 2020, gweithiodd YGCRh ochr yn ochr â llawer o dimau ysgol eraill, gan ddarparu canolfan ddyddiol i blant gweithwyr allweddol gyda llu o ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg sy'n bwydo YGCRh, ac ysgolion cynradd eraill nad ydynt yn rhai cyfrwng Cymraeg. Gweithiodd y bartneriaeth yn eithriadol o dda ac roedd disgyblion o'r dda leoliad iaith yn elwa o'r cyfleoedd ychwanegol i ymarfer eu sgiliau Cymraeg yn ystod y cyfnod anodd hwn. Newidiodd YGCRh yn ystod y cyfnod hwn o ddarpariaeth 11-18 i ddarparu ar gyfer plant 3 oed a hŷn, gan alluogi grwpiau teuluol i gael eu cadw gyda'i gilydd a lleddfu'r heriau i rieni.

Diweddariad Coleg y Cymoedd:

Yn ystod ymateb Covid symudodd llawer o weithgareddau i ddysgwyr i ddarpariaeth ar-lein. Roedd hyn yn galluogi mynediad ehangach i'r rhai o bob rhan o'r 4 campws ddod at ei gilydd mewn gweithgareddau Cymraeg yn haws na phe baent yn teithio i leoliad penodol.

Cynhaliodd Coleg y Cymoedd Wyl Gerdd Ddwyeithog yn cynnwys Mr Phormula ym mis Medi 2019 a gefnogwyd drwy arian grant oddi wrth y Coleg Cymraeg Cenedlaethol. Mynychodd 650 o fyfyrwyr gigs ar bob un o'r 4 campws a mynychodd 55 weithdai 'bît-bocsio' dwyieithog. Cafodd gweithgareddau eraill eu canslo oherwydd cyfyngiadau COVID, ond bydd digwyddiad 'LLUN LLES' nawr yn cael ei drosglwyddo i 2020-21 (os yw'r cyfyngiadau'n caniatáu hynny).

Cynhelir hefyd cyfres o sesiynau Holi ac Ateb gyda Chymro enwog o'r cymoedd yn 2020-21, eto a ariennir gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol. Cynhaliwyd y sesiwn gyntaf ar-lein ar 04.11.20 gyda Siôn Tomos Owen.

Darperir llyfryn (ar-lein ac ar ffurf copi caled) ar gyfer dysgwyr yng Ngholeg y Cymoedd, o'r enw Cymraeg yn y Coleg. Fe'i cyhoeddwyd yn 2019-20 ar ffurf copi caled (ar-lein ar gyfer 2020-21). Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth sydd ei hangen ar siaradwyr Cymraeg ar ddewisiadau cwricwlwm, eu hawliau o dan Safonau'r Gymraeg, yr help a'r gefnogaeth sydd ar gael iddynt a gwybodaeth am weithgareddau Cymraeg drwy gydol y flwyddyn gan gynnwys 2 Glwb Cymraeg ar-lein (1 ar gyfer siaradwyr Cymraeg ac 1 ar gyfer dysgwyr Cymraeg).

Mae gan yr unedau Gofal Cwsmeriaid cyfrwng Cymraeg a astudir yng Ngholeg y Cymoedd elfen o ymwybyddiaeth iaith wedi'i gynnwys ynddynt lle trafodir trosglwyddo iaith ymhlith llawer o agweddau eraill, megis y fantais o allu siarad Cymraeg yn y gweithle a'r manteision a ddaw yn sgil hyn o ran cyflogadwyedd posibl.

Mae'r Coleg hefyd yn defnyddio ei Lysgenhadon Cymraeg (a ariennir gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol) i annog darpar fyfyrwyr i weld y Coleg fel man lle bydd eu sgiliau Cymraeg yn cael eu croesawu a'u cefnogi.

Diweddariad y Gwasanaeth Cyflawni Addysg:

Mae pob ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg yn rhanbarth y GCA wedi ennill dyfarniad arian yn Siarter yr Iaith Gymraeg ac yn ystod y flwyddyn ddiwethaf wedi cael eu cefnogi gan Ysgol Penalltau a'u Criw Cymraeg ar Twitter.

Mae'r GCA wedi datblygu deunydd hyrwyddo i rieni i gefnogi dysgu eu plant a chysylltiadau â sefydliadau ac adnoddau cymorth amrywiol

<https://spark.adobe.com/page/jukWji7b3NMHa/> (fersiwn cyfrwng Saesneg)

<https://spark.adobe.com/page/HsK8VRP1o2Mwk/> (fersiwn cyfrwng Cymraeg)

Deilliant 6: Darpariaeth cyfrwng Cymraeg i ddisgyblion sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol

DATA BLYNYDDOL ALLWEDDOL

Cafodd 762 (13.3%) disgybl 3-19 oed eu hadnabod fel ag Anghenion Dysgu Ychwanegol yn 2019/20 yn ôl ffurflen CYBLD, sy'n gynydd o 12.9% yn 2018/19

GWEITHGAREDDAU WEDI'U CYNLLUNIO

Gweithredu offeryn parodrwydd Deddf ADY Clwstwr a chynlluniau gweithredu yn gweithio tuag at weithredu yn 2021 er mwyn sicrhau bod plant yn cael cymorth mewn darpariaeth briodol.

CYNNYDD / DIWEDDARIAD / PWYSAU

Mae ysgolion oll wedi cwblhau'r offeryn parodrwydd ADY ac mae'r Cydlynwyr Anghenion Dysgu Ychwanegol yn cydweithio i sicrhau bod yr ysgolion yn gallu cynnig darpariaeth addas ar gyfer pob dysgwr cyfrwng Cymraeg. Mae'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Gynradd Cwm Derwen a safle Ysgol Gyfun Cwm Rhymni Gelli Haf yn gweithio i gefnogi'r clwstwr i nodi'r plant a'r bobl ifanc hynny y mae eu hanghenion yn cael eu diwallu orau yn eu prif ysgol, a'r rhai sydd angen darpariaeth fwy arbenigol.

Mae'r Cydlynwyr Anghenion Dysgu Ychwanegol yn darparu hyfforddiant i staff ynghylch gweithredu'r Ddeddf ADY a'i gofynion.

Deilliant 7: Cynllunio'r gweithlu a Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP)

DATA BLYNYDDOL ALLWEDDOL

GWEITHGAREDDAU WEDI'U CYNLLUNIO

Y Gwasanaeth Cyflawni Addysg i barhau i ddarparu cymorth iaith Gymraeg i staff ysgolion ar draws y rhanbarth

Menter Iaith Caerffili i barhau i gefnogi lleoliadau gofal plant cyfrwng Saesneg i ddatblygu sgiliau Cymraeg

Mae Coleg y Cymoedd yn parhau i gefnogi ei dîm staff i wella eu sgiliau Cymraeg

CYNNYDD / DIWEDDARIAD / PWYSAU

Comisiynwyd Menter Iaith Caerffili (2018-22) i archwilio ac yna cefnogi ymhellach y gwaith o ddatblygu adnoddau Cymraeg a sgiliau iaith Gymraeg ar draws y sector gofal plant. Yn y contract presennol mae pwyslais ar ddatblygu'r Ffordd i Ddwyieithrwydd, a fydd yn nodi lefel y Gymraeg, yn cefnogi anghenion ac yn datblygu cynllun gweithredu i wella'r Gymraeg ar draws pob lleoliad. Mae trefniadau contract cyfredol ar waith tan 31^{ain} Mawrth 2021. Ers mis Ebrill 2020, mae'r cymorth hwn wedi'i ddarparu'n bennaf ar bellter ac yn ddigidol, fodd bynnag, mae rhai ymweliadau â lleoliadau wedi bod yn bosibl ers mis Medi 2020.

Yng Ngholeg y Cymoedd, gall staff fynychu'r Cynllun CYMRAEG GWAITH (4 awr yr wythnos) neu'r sesiynau DPP arferol ar amrywiaeth o lefelau (2 awr yr wythnos) yn ogystal â'r 2 gwrs ar-lein a gynigir drwy'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol. Mae Coleg y Cymoedd yn cynnal Arolwg Sgiliau Staff bob 2 flynedd i ddiweddarau ein cronfa ddata. Disgwylir yr Arolwg nesaf ym mis Ionawr 2021

Mae Tîm Cydraddoldeb, y Gymraeg ac Ymgynghori CBSC wedi bod yn gweithio gyda Gyrfa Cymru i gyflwyno sesiynau i fyfyrwyr ac Ysgol Gyfun Cwm Rhymni i bwysleisio pwysigrwydd sgiliau Cymraeg wrth chwilio am gyfleoedd addysg bellach/uwch neu gyflogaeth. Trefnwyd i'r sesiynau gael eu cyflwyno yn Ysgol Gyfun Cwm Rhymni ac Ysgol Martin Sant, fodd bynnag, maent wedi'u gohirio oherwydd y pandemig Covid-19 parhaus. Roedd y tîm hefyd yn mynd i fod yn rhan o'r Diwrnod Gyrfaoedd yn Ysgol Gyfun Cwm Rhymni. Mae cynlluniau ar y gweill y bydd y rhain yn mynd rhagddynt yn 2021 drwy sesiynau rhithwir.

Mae 27 aelod o staff yn dysgu Cymraeg. Mae'r cyrsiau'n amrywio ac yn cynnwys cyrsiau 30 wythnos ar-lein sy'n amrywio o Fynediad i Hyfedredd a Dweud Rhywbeth yn Gymraeg (cwrs dwys 6 mis)

Yn ystod y cyfnod cloi mae dros 500 o'r Cyrsiau Cymraeg Gwaith 10 Awr wedi'u cwblhau, yn bennaf gan staff ac athrawon yr ysgol. Mae data'n cael ei ddiweddarau'n barhaus a gobeithiwn erbyn y diweddariad nesaf y byddwn yn gallu darparu ffigurau o ran sawl athro a staff cymorth sydd wedi cwblhau'r cyrsiau hyn.

CERRIG MILLTIR WRTH EDRYCH TUA'R DYFODOL

Blaenoriaeth 1: symud ymlaen yn y rhaglen datblygu cyfalaf i ehangu'r ddarpariaeth Addysg Cyfrwng Cymraeg

Blaenoriaeth 2: archwilio ymhellach y rhesymau dros y tair cyfradd bontio isaf rhwng y Cylchoedd Meithrin a meithrinfeydd ysgolion cyfrwng Cymraeg

Blaenoriaeth 3: datblygu a gweithredu'r cwricwlwm newydd ar gyfer y Gymraeg

Blaenoriaeth 4: gweithredu'r Ddeddf ADY ar gyfer dysgwyr cyfrwng Cymraeg

Blaenoriaeth 5: datblygu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg newydd a setiau data priodol, yn barod i'w gweithredu erbyn mis Medi 2022

Awdur: Aelodau Fforwm Addysg Gymraeg

Cymeradwywr: Sarah Mutch, Rheolwraig y Blynyddoedd Cynnar a Phartneriaethau

Dyddiad: 20.12.2020